

KARTA CMENTARZA

NR

17561

Z

A

1. Miejscowość

Elbląg

2. Gmina

m. Elbląg

pow. m. ELBLĄG

3. Adres cmentarza

ul. Bema

4. Poprzednie nazwy miejscowości

Elbing

5. (Nie) czynny
ew. podstawa zamknięcia

nieczynny

6. Nazwa cmentarza (ew. nazwa dawna,

Kirchhof d. Reform.
Gemeinde

cm. reformatorsko

7. Cmentarz
dawny☒ takCmentarz
nowy (po 1945 r).☐

8. Data założenia

ok. 1910 r.

9. Przynależność wyznaniowa:

obecna — —

dawna — ewangelicki

10. Powierzchnia w ha:

ogólna —

0,39

wolna —

B

13. Najstarszy istniejący nagrobek
(data)

1922 r.

14. Istniejąca dokumentacja cmentarza
i miejsce jej przechowywania

nie natrafiono

Plan aktualny mapa w skali
1:10.000Plan dawny Pharus-Plan der
Stadt Elbing

Inne materiały archiwalne

nie odnaleziono

15. Groby o znaczeniu historycznym
lub osób szczególnie zasłużonych

brak

11. Położenie cmentarza położony jest u zbiegu ulic: Bema i Sa-
dowej, po pld. stronie ul. Bema

16. Bibliografia

1. Pharus-Plan der Stadt Elbing, lata 20-30 XX w.
2. Wiesława Rynkiewicz-Domino, Elbląskie nekropolie, kwartalnik "Tygiel", nr 5-6/92

12. Uwagi Ter. Org. Adm. Państwowej

17. Uwagi użytkownika

C	18. ELEMENTY CMENTARZA		Czy istnieją	I L O S C					23. Charakter rozplanowania cmentarza założony na planie prostokąta, z dobrze zachowanym układem alej lipowych i kwater
				Do XVIII w.	1 poł. XIX w.	2 poł. XIX w.	1 poł. XX w. (do 1945 r.)	2 poł. XX w.	
Mur ogrodzeniowy		nie							24. Czytelność układu cmentarza: – całość dobra – kwater dobra – nagrobków i mogił dobra
Brama I-yl		tak				1			
Kościół		nie							
Kaplica I-el		nie						25. Ogólny stan zachowania cmentarza (nagrobków i drzewostanu) dobry	
Nagrobki:	wolnostojące	tak				26			
	przyścienne	nie							
	płyty	nie							
Mogily		tak				4		26. Istniejące zagrożenia	
Inne elementy dom grabarza		tak				1			
19. Które obiekty wpisane są do rejestru zabytków <i>cmentarz nr. rej 357/94</i>									
20.	STARODRZEW	Ilość	Ø pnia w cm	Stan zdrowotny					
	lipa	73	45-60	dobry					
	kasztanowiec								
	jesion								
	tuja (żywołnik)								
	świerk	1	35	dobry					
21. Czy na terenie cmentarza znajdują się zarejestrowane pomniki przyrody ew. aleje nie									
22. Ogólny stan zachowania zieleni na cmentarzu dobry									
27. Wnioski w zakresie prac: – porządkowych – remontowych – konserwatorskich									
28. Wnioski w zakresie niezbędnej dokumentacji: – poszczególnych nagrobków – ewidencji całości cmentarza – studium historycznego – ewentualnie dokum. projektowej									
29. Inne uwagi służb konserwatorskich								30. Wypełnił: Z. Gawron Z. P. Dąbowski XI. 1992 r.	

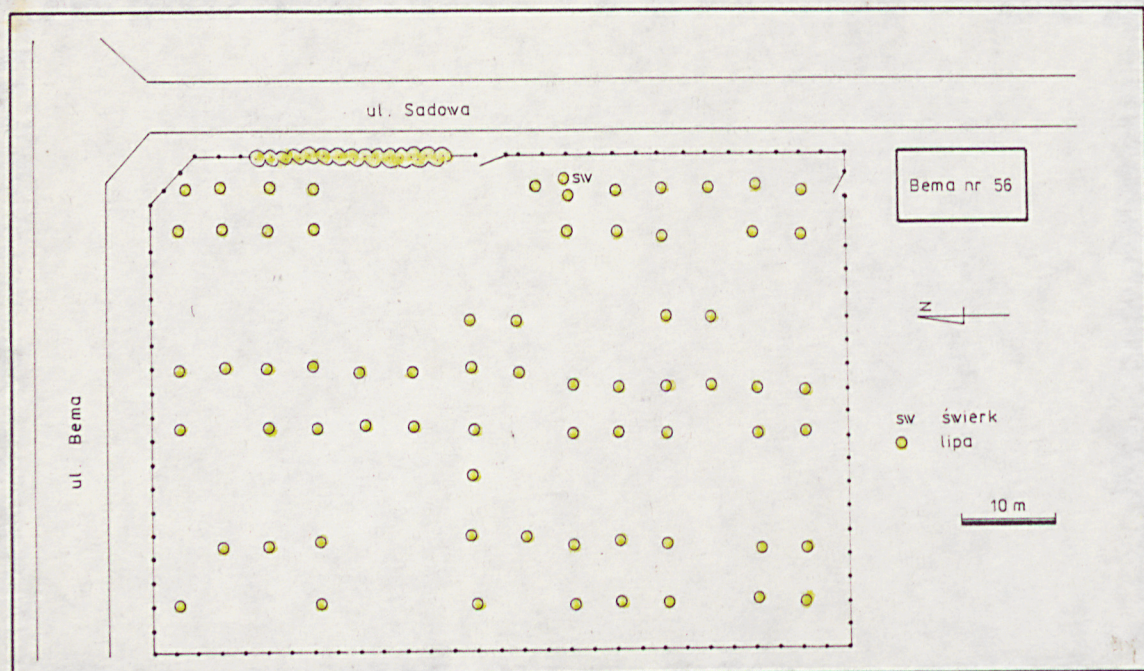
SPIS ZDJĘĆ (8)

1. widok od strony ptn.-wsch.
2. dom grabarza
- 3, 4, 11, 12 i 13 nagrobki
- 5, 6, 7, 8, 9 i 10. aleje wewnątrz cmentarza

Elbląg, ul. Bema

1:10.000

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

L.dz. PSOZ/V/836/94

Nr rejestru 357/94

Elbląg, dnia...7.05.94.....

DECYZJA

W SPRAWIE WPISANIA DOBRA KULTURY DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Na podstawie art.14 ust.1 pkt 1 w związku z art.5 pkt 1, art.8 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lutego 1962r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz.U.nr 10, poz.48, z 1983r., poz.173, z 1989r. nr 35, poz.192 i z 1990r. nr 56, poz.322) oraz art. 104 kpa, w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego z urzędu

ORZĘKAN

wpisać do rejestru zabytków województwa elbląskiego, pod numerem rejestru 357/94 następujące dobro kultury:

cmentarz ewangelicki przy ul. Bema 56 w Elblągu z układem zieleni wysokiej, zachowanymi nagrobkami i ich pozostałościami.

w granicach: działka nr 59, nr mapy 2. nr jedn. rejestrowej 583.
KW - brak, właściciel, Miasto Elbląg.

UZASADNIENIE:

Cmentarz ewangelicki przy ul. Bema 56 w Elblągu założony został ok. 1910. Położony jest u zbiegu ulic Bema i Sadowej, po południowej stronie ul. Bema na niewielkiej skarpie. Od południa sąsiaduje z posesją dawnego domu grabarza, od zachodu z terenem warsztatów szkolnych Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Działka cmentarza w kształcie prostokąta, ogrodzona plotem z siatki metalowej, zajmuje powierzchnię 0,53 ha. Nasadzenia zieleni wysokiej (lipy) skomponowane są symetrycznie: główna aleja poprzeczna prowadzi od wejścia i dzieli teren cmentarza na połowy, przecina aleję wzdłużną, według której rozmieszczone są nasadzenia akcentujące kwatery grzebalne. Zachowanych jest 26 wolnostojących nagrobków z lat 20-30 XXw. oraz liczne cokoły i obramowania grobów. Trzy nagrobki posiadają formę architektoniczną.

Cmentarz ewangelicki przy ul. Bema 56 w Elblągu stanowi wyraźną dominantę krajobrazową tego fragmentu ulicy, posiada dobrze zachowany układ zieleni wysokiej, czytelny podział wnętrza i zachowane nagrobki. Ze względu na te walory podlega ścisłej ochronie konserwatorskiej w granicach oznaczonych na zał. graficznym nr 1 kolorem czerwonym.

Od decyzji niniejszej przysługuje stronie na podstawie art. 127 § 1, art. 129 § 1 i 2 kpa odwołanie do Generalnego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, za moim pośrednictwem.

[Signature]
mgr Maria Lubocka-Hoffmann

Załączniki

1. graficzny z naniesionymi granicami ochrony (kolor czerwony),
2. wypis z rejestru gruntów,
3. pouczenie o skutkach wpisania do rejestru zabytków,

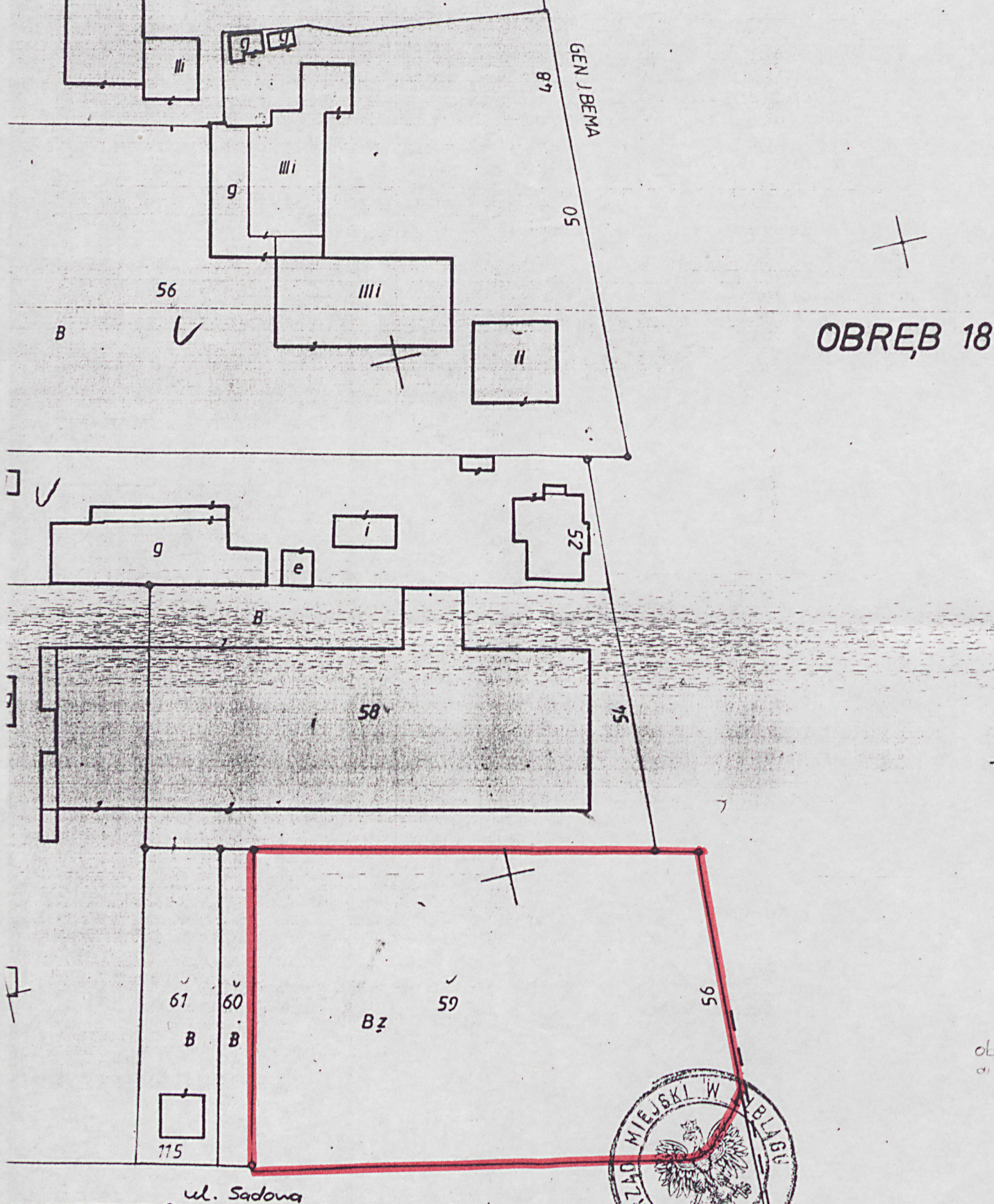
Otrzymują do wykonania:

1. Prezydent Miasta Elbląga,
2. Urząd Miasta, Wydział Architektury, Elbląg,
3. Urząd Miasta, Wydział Geodezji, Elbląg,
4. Wojewódzki Konserwator Przyrody w Elblągu,
5. a/a

Otrzymują do wiadomości:

1. ODZ Warszawa,
2. Ośrodek Ochrony Zabytkowego Krajobrazu, Warszawa,
3. Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UW Elbląg,

Załącznik nr 1 do decyzji 357/94 o wpisie
do rejestru zabytków

Niniejszy dokument stanowi podstawę
wpisu do księgi wieczystej stosownie do
art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 r.
— prawo geodezyjne i kartograficzne
(Dz. U. nr 30 poz. 163)

Z up. PREZYDENTA

mgr inż. Stanisław Skorupa
Kierownik Referatu Geodezji

WYPIS Z REJESTRU GRUNTÓW

z dnia :

Nr jednostki ewidencyjnej : 17101. Nazwa : ELBLĄG
Nr obrebu (nazwa) : 1710117 (17)
Numer grupy rejestrowej . : IVc/K
Nr jednostki rejestrowej : 583

STAN WŁADANIA

Lp.	Nazwisko i imię władającego, imiona rodziców, udział (nazwa jednostki)	Rodzaj władania
1	IMIĄSTO ELBLĄG Udział:1/1	właściciel
1	ISiedz : ELBLĄG, ul. ŁĄCZNOŚCI 1	

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI W/G UŻYTKÓW I KLAS

N u m e r			R o d z a j e	P o w i e r z c h n i a		P o l o z e n i e
mapy	działki	podstawa nabycia (KW)	u z y t k ó w	Klasa użytków (gruntu)	działki	U l i c a N r
				ha m ²	ha m ²	
12	159		tereny zieleni	0.5314	0.5314	BEMA 56
R a z e m :				0.5314	0.5314	
Powierzchnia jednostki rejestrowej O g o l e m :				35.5600	35.5600	

Wypis nr : 4100 Sporządzono według stanu z dnia : 1994-3-9

Słownie : pięć tysięcy trzysta czternastie m²

Niniejszy dokument stanowi podstawę
wpisu do księgi wieczystej stosownie do
art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 r.
— prawo geodezyjne i kartograficzne
(Dz. U. nr 30 poz. 163)

Z up. PREZYDENTA

mgr inż. Sławomir Skorupa
Kierownik Referatu Geodezji

Załącznik nr 3 do decyzji nr 357/94 o wpisie
do rejestru zabytków

P O U C Z E N I E

o skutkach wpisu do rejestru zabytków nieruchomości

Wpisanie obiektu do rejestru zabytków pociąga za sobą następujące skutki wymienione w Ustawie z dnia 15 lutego 1962r. o ochronie dóbr kultury i muzeach (Dz.U.Nr 10, poz.48, z 1983r, nr 38, poz.173, z 1989r. poz.192 i z 1990r. poz. 322).

Art. 19

Organy służby konserwatorskiej mają prawo umieszczać na zabytkach nieruchomości odpowiednie znaki lub napisy.

Art. 21

1. Wszelkie prace i roboty przy zabytkach oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe wolno prowadzić tylko na zezwolenie właściwego konserwatora zabytków.

Art. 25

1. Właściciel i użytkownik zabytku, w zakresie określonym przepisami prawa, obowiązany jest dbać o jego zachowanie, a w szczególności:
 - 1) zabezpieczyć przed zniszczeniem, uszkodzeniem i dewastacją,
 - 2) niezwłocznie zawiadomić właściwego konserwatora zabytków o wydarzeniach mogących mieć ujemny wpływ na stan i zachowanie zabytku,
 - 3) zawiadomić w ciągu jednego miesiąca wojewódzkiego konserwatora zabytków o przejściu własności zabytku na inną osobę lub o oddaniu zabytku nieruchomości w całości lub w części w użytkowanie, najem lub dzierżawę.

Art. 27

1. Bez zezwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków nie wolno zabytków przerabiać, odnawiać, rekonstruować, konserwować, zabudowywać, odbudowywać, zdobić, uzupełniać, rozkopywać ani dokonywać żadnych innych zmian.
2. Bez zezwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków nie wolno przemieszczać zabytków nieruchomości z naruszeniem skomponowanego lub ustalonego tradycją układu terenowego ani też przenosić lub wznosić zabytków ruchomych z naruszeniem skomponowanych lub ustalonych tradycją wnętrza budownictwa świeckiego i sakralnego.
3. Przepis ust. 1 stosuje się również do robót mogących przyczynić się do zszpecenia otoczenia zabytku nieruchomości lub widoku na ten zabytek.
4. Udzielenie zezwolenia na roboty wymienione w ust. 1 - 3 wojewódzki konserwator zabytków może uzależnić od wykonania badań i dokumentacji zabytku.

Art. 30

1. Wojewódzki konserwator zabytków, uznając potrzebę przeprowadzenia konserwacji zabytku, może nakazać właścicielowi lub użytkownikowi dokonanie robót konserwatorskich w określonym terminie. W stosunku do zabytku nieruchomości wojewódzki konserwator zabytków działa w porozumieniu z organami nadzoru budowlanego.

Art. 31

1. Właściciel lub użytkownik zabytku stanowiącego własność Państwa powinien w terminie jednego miesiąca od daty doręczenia nakazu (art.30, ust.1) oświadczyć na piśmie czy wykona nakazane roboty we własnym zakresie i na własny koszt.

Art. 32

1. Wierzytelność Państwa z tytułu robót wymienionych w art. 31 ust.2, prowadzonych przy zabytkach nieruchomości nie stanowiących jego własności, zabezpiecza się na zasadach i trybie przewidzianych w art. 9-12 ustawy z dnia 22 kwietnia 1959r. o remontach i odbudowie oraz o wykańczaniu budowy i nadbudowie budynków mieszkalnych (Dz.U. z 1968r. Nr 36, poz.249).

Art. 33

Jeżeli właściciel zabytku, a w razie nieustalenia właściciela lub miejsca jego pobytu - użytkownik zabytku nie przestrzega przepisu art. 25, albo jeżeli interes publiczny wymaga przejęcia na własność Państwa zabytku o szczególnej wartości historycznej, naukowej, artystycznej w celu udostępnienia zabytku ogółowi, zabytek może być przejęty na własność Państwa.

Art. 36

Osoba, która otrzymała zarejestrowany zabytek w drodze spadku, darowizny lub zapisu, obowiązana jest zawiadomić o tym wojewódzkiego konserwatora zabytków właściwego dla miejsca, gdzie znajduje się zabytek, w ciągu trzech miesięcy od daty objęcia go w posiadanie.

Art. 37

1. W razie uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub wywiezienia zabytku bez zezwolenia za granicę, jak też niezapewnienia zabytkowi, pomimo wezwania ze strony organu służby konserwatorskiej, należytych warunków konserwacji, wojewódzki konserwator zabytków może zabezpieczyć ten zabytek przez ustanowienie tymczasowego zajęcia aż do chwili usunięcia niebezpieczeństwa.
2. Tymczasowe zajęcie polega na przeniesieniu zabytku ruchomego, w zależności od rodzaju przedmiotu do państwowego muzeum, archiwum lub biblioteki, w stosunku zaś do zabytku nieruchomego - na oddaniu go w zarząd gminie jako zadanie zlecone lub państwowej jednostce organizacyjnej.

Art. 38

1. Zabytek nieruchomy może być użytkowany wyłącznie w sposób zgodny z zasadami opieki nad zabytkami i w sposób odpowiadający jego wartości zabytkowej.

Art. 73

1. Kto uszkodzi lub niszczy zabytek podlega karze pozbawienia wolności do lat 5 i grzywny.
2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do 6 miesięcy albo grzywny.

Art. 75

Kto w celu przeszkodzenia w wykonaniu przez organ służby konserwatorskiej obowiązków wynikających z niniejszej ustawy utrudnia lub uniemożliwia dostęp do przedmiotów zabytkowych, udziela świadomie fałszywych informacji lub działa w inny złośliwy sposób, podlega karze pozbawienia wolności albo grzywny.

Art. 78

- Kto będąc właścicielem lub użytkownikiem zabytku:
1. nie zabezpieczy zabytku przed zniszczeniem, dewastacją lub uszkodzeniem,
 2. nie zawiadomi wojewódzkiego konserwatora zabytków:
 - a) o wydarzeniach mogących mieć ujemny wpływ na stan i zachowanie zabytku,
 - b) o przejściu własności lub użytkowania zabytku na inną osobę,
 - c) o nabyciu zarejestrowanego zabytku w drodze spadku lub zapisu
 - d) o zmianie miejsca, w którym znajduje się zarejestrowany zabytek ruchomy
- podlega karze aresztu albo grzywny.